EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 30.7.2024
COM(2024) 327 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

om genomförandet av förordning (EG) nr 862/2007 om gemenskapsstatistik över migration och internationellt skydd

1. INLEDNING

I förordning (EG) nr 862/2007([1]) (*förordningen*) fastställs allmänna bestämmelser för framställning av europeisk statistik om migration och internationellt skydd i EU. Statistiken omfattar, enligt artikel 3, **statistik om internationell migration**, inbegripet migrationsströmmar, antal migranter och förvärv av medborgarskap. Den omfattar även, enligt artiklarna 4–7, **statistik om asyl och reglerad migration** som inbegriper

- asylansökningar, även från ensamkommande barn, beslut i första instans och beslut efter överklagande om beviljande eller återkallande av olika former av internationellt skydd, och personer som vidarebosatts i EU,
- statistik om medlemsstaternas tillämpning av Dublin III-förordningen([2]),
- tredjelandsmedborgare som nekats inresa till en medlemsstats territorium vid den yttre gränsen eller som befunnits olagligen vistas på en medlemsstats territorium enligt nationell lagstiftning,
- uppehållstillstånd som utfärdats till tredjelandsmedborgare, tillståndets giltighetstid och skäl för utfärdande av tillståndet, och
- tredjelandsmedborgare som beordrats att lämna en medlemsstats territorium eller som faktiskt lämnat en medlemsstats territorium till följd av ett sådant beslut.

Detta är den femte rapporten om genomförandet av förordningen, i enlighet med kravet i artikel 12. Den följer på rapporterna från 2012([3]), 2015([4]), 2018([5]) och 2021([6]) och innehåller information om de framsteg som gjorts med genomförandet av förordningen sedan 2021. Dessutom redogörs för de nästkommande stegen i arbetet med att ytterligare förbättra statistikens kvalitet.

2. VIKTIGA FRAMSTEG SEDAN 2021

Efter fortsatta förbättringar fram till 2018 års rapport har den allmänna tillgången till och kvaliteten på uppgifter stabiliserats på en hög nivå, vilket dokumenterades i 2021 års rapport. Ett

([1]) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 862/2007 om gemenskapsstatistik över migration och internationellt skydd (EUT L 199, 31.7.2007, s. 23).

([2]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 604/2013 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat (EUT L 180, 29.6.2013, s. 31).

([3]) COM(2012) 528.

([4]) COM(2015) 374.

([5]) COM(2018) 594.

([6]) COM(2021) 489.

antal ytterligare tekniska förbättringar sedan 2021 har hjälpt till att upprätthålla statistikens höga relevans och att effektivisera valideringen och behandlingen av uppgifter. Under covid-19-pandemin säkerställde medlemsstaterna och Eurostat att överföringar och offentliggörande av uppgifter skedde i enlighet med deras tidsplan för offentliggörande.

Den 4 mars 2022 införde rådet tillfälligt skydd för människor som flyr från Ukraina till följd av Rysslands anfallskrig mot landet([7]). Enligt de rättsliga bestämmelserna i förordningen ska kvartalsvisa uppgifter samlas in om beviljande av tillfälligt skydd, men behovet av ytterligare och mer frekvent och aktuell statistik på detta område blev en prioritering. Detta resulterade i frivillig insamling av månadsstatistik om beviljande av tillfälligt skydd samt om antalet personer som beviljats tillfällig skyddsstatus från samtliga EU- och Eftaländer.

På grund av den snabbt skiftande karaktären hos sociala och demografiska företeelser, inklusive migration, har det dock uppstått nya behov av mer aktuell och detaljerad regelbunden europeisk statistik.

År 2020 ändrades förordningen([8]) för att uppdatera statistiken om asyl och reglerad migration enligt artiklarna 4–7 i form av nya variabler, mer detaljerade uppdelningar och mer frekvent uppgiftsinsamling för referensperioderna från 2021 och framåt. Eurostat övervakar regelbundet framstegen när det gäller nödvändiga anpassningar av nationella produktionssystem i de berörda medlemsstaterna. I enlighet med artikel 11a i förordningen beviljade kommissionen tillfälliga undantag([9]) för 16 medlemsstater, med en längsta löptid till den 31 december 2023. Vid utgången av 2023 hade elva länder börjat lämna in uppgifter i enlighet med begäranden innan deras undantag löpte ut. Fall av bristande efterlevnad med punktligheten efter undantagsperiodens slut identifierades och följs upp bilateralt. I enlighet med vad som krävs i artikel 9b i förordningen ger kommissionen ekonomiska bidrag från unionens allmänna budget för att stödja nödvändiga insatser i medlemsstaterna vad gäller utarbetandet eller genomförandet. De relevanta instrumenten utgör bidrag från Eurostat och stöd inom ramen för Asyl-, migrations- och integrationsfonden([10]).

Vidare har kommissionen (Eurostat) genomfört pilotstudier i enlighet med artikel 9a i förordningen för att testa nya uppgiftsinsamlingars eller uppdelningars genomförbarhet. Kommissionen utvärderar resultaten i nära samarbete med en särskild arbetsgrupp för pilotstudier för ny statistik om asyl och reglerad migration. Beroende på dessa resultat kan kommissionen överväga att utarbeta genomförandeakter om införande av en rättslig skyldighet att överföra

([7]) Rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382 om fastställande av att det föreligger massiv tillströmning av fördrivna personer från Ukraina i den mening som avses i artikel 5 i direktiv 2001/55/EG, med följden att tillfälligt skydd införs (EUT L 71, 4.3.2022, s. 1).

([8]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/851 om ändring av förordning (EG) nr 862/2007 (EUT L 198, 22.6.2020, s. 1).

([9]) Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2021/431 om beviljande av undantag för vissa medlemsstater från förordning (EG) nr 862/2007 (EUT L 86, 12.3.2021, s. 5).

([10]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1147 om inrättande av Asyl-, migrations- och integrationsfonden (EUT L 251, 15.7.2021, s. 1).

sådan statistik till kommissionen (Eurostat). Den första rapporten om framstegen med pilotstudierna offentliggjordes 2022([11]).

År 2021 inledde kommissionen dessutom ett initiativ för att se över den rättsliga ramen för befolknings- och bostadsstatistik. I detta sammanhang ledde en utvärdering av den nuvarande rättsliga ramen – inklusive statistik om internationell migration enligt artikel 3 i förordningen – till att flera betydande brister lyftes fram. Kommissionen föreslog därför en ny integrerad rättslig ram för vilken lagstiftningsförfarandet pågår (se avsnitt 4).

3. STATISTIKENS KVALITET

För att genomföra förordningen fortsätter Eurostat att bedriva ett nära samarbete med alla berörda nationella myndigheter. Nationella statistikbyråer är de främsta uppgiftslämnarna vad gäller statistik om migrationsströmmar, förvärv av medborgarskap och befolkningsmängder. Statistik om asyl och reglerad migration tillhandahålls vanligen direkt av inrikesministerier, migrationsmyndigheter eller polismyndigheter.

För att utvärdera kvaliteten på inkommande uppgifter samlar Eurostat in omfattande metadata och information om kvaliteten från medlemsstaterna. De därav följande nationella metadatarapporterna är till hjälp vid kvalitetskontroller, utvärdering och vidare förbättringar([12]). De hjälper användarna att tolka och använda statistiken på ett korrekt sätt. I följande avsnitt redovisas olika kvalitetsaspekter.

3.1. Relevans

Statistik om migration och internationellt skydd används för EU:s politik om migration, inrikes frågor, sysselsättning, sociala frågor, rättsliga frågor, yttre förbindelser och mänskliga rättigheter. Kommissionen använder uppgifterna för att utarbeta regelbundna rapporter, politiska förslag och genomföranderapporter som krävs enligt EU-rätten samt för att utföra politiska analyser.

I september 2020 föreslog kommissionen en migrations- och asylpakt([13]). I paketet, som antogs 2024, ingår förordning (EU) 2024/1351 om asyl- och migrationshantering([14]), enligt vilken kommissionen ska offentliggöra en *årlig europeisk asyl- och migrationsrapport* om asyl-, mottagnings- och migrationssituationen under den föregående tolvmånadersperioden. Denna rapport ska baseras på relevanta uppgifter och relevant information från medlemsstaterna och olika EU-organ och EU-byråer, inklusive statistik inom ramen för förordningen.

([11]) SWD(2022) 198.

([12]) https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en: demo_pop_esms.htm, migr_immi_esms.htm, migr_acqn_esms.htm, migr_asytp_esms.htm, migr_asyapp_esms.htm, migr_asydec_esms.htm, migr_dub_esms.htm, migr_eil_esms.htm, migr_res_esms.htm (endast tillgängliga på engelska).

([13]) Migrations- och asylpakten – Europeiska kommissionen (europa.eu).

([14]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1351 om asyl- och migrationshantering (EUT L, 2024/1351, 22.5.2024).

Statistik inom ramen för förordningen används även för att fastställa budgetanslag till medlemsstaterna för vissa EU-fonder inom den fleråriga budgetramen 2021–2027. Nationella anslag genom Asyl-, migrations- och integrationsfonden och instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik([15]) bygger på den senaste årliga statistiken inom ramen för förordningen. Denna statistik bidrar också till de bevis som behövs för att fokusera på strategiska prioriteringar i den yttre dimensionen av EU:s migrationspolitik, bland annat när beslut fattas om anslag([16]).

Statistik om migration och internationellt skydd används också av migrationsrelaterade EU-organ som Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån (Frontex) och EU:s asylbyrå, med vilka Eurostat bedriver ett nära samarbete om uppgiftsinsamling och statistiska metoder.

Exempel på relevanta publikationer är 2023 års rapport om befolkningsutvecklingens konsekvenser([17]), 2024 års åldranderapport([18]) samt publikationer från kommissionens kunskapscentrum för migration och demografi([19]), såsom demografiatlasen([20]) och migrationsatlasen([21]), och från det europeiska migrationsnätverket([22]), såsom den årliga asyl- och migrationsrapporten för 2022([23]). Eurostat bidrar i hög grad med statistik till sådana publikationer.

Statistiken används även regelbundet av bland andra nationella förvaltningar, internationella organisationer, akademiska forskare och grupper i det civila samhället som arbetar inom en rad olika områden. Det rör sig bland annat om integration av invandrare, utveckling och övervakning av nationella asyl- och invandringsförfaranden samt prognoser om befolknings- och arbetskraftsutveckling.

([15]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1148 om inrättande, som en del av Fonden för integrerad gränsförvaltning, av instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (EUT L 251, 15.7.2021, s. 48).

([16]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/947 om inrättande av instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen (EUT L 209, 14.6.2021, s. 1).

([17]) https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy/impact-demographic-change-europe_sv.

([18]) https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-underlying-assumptions-and-projection-methodologies_sv.

([19]) https://knowledge4policy.ec.europa.eu/organisation/kcmd-knowledge-centre-migration-demography_en.

([20]) https://knowledge4policy.ec.europa.eu/atlas-demography_en.

([21]) https://migration-demography-tools.jrc.ec.europa.eu/atlas-migration.

([22]) https://home-affairs.ec.europa.eu/networks/european-migration-network-emn_sv.

([23]) https://home-affairs.ec.europa.eu/networks/european-migration-network-emn/emn-publications/emn-annual-reports_sv.

3.2. Korrekthet

Medlemsstaterna upprätthåller kontinuerligt en hög nivå av statistisk korrekthet, eller förbättrar densamma. Specifika brister i fråga om korrektheten kvarstår emellertid för uppgifter om internationell migration. Det rör sig både om undertäckning (när personer inte registrerar sig på sin bosättningsort) och övertäckning (när personer inte avregistrerar sig eftersom det ofta inte finns någon skyldighet eller något incitament att göra det). För att uppgifterna ska bli mer korrekta på detta område utbyter vissa av medlemsstaterna uppgifter och använder skattningsmetoder och fler administrativa datakällor. Den fria rörligheten inom EU och problem kopplade till skyddet av personuppgifter hämmar ytterligare förbättringar av statistikens kvalitet, särskilt när det gäller förflyttningar inom EU.

3.3. Aktualitet och punktlighet

Tidsfristen för att lämna uppgifter till Eurostat är, beroende på typen av uppgifter, mellan två och tolv månader efter referensdagen eller slutet av referensperioden. Automatiska extraktionsmetoder på nationell nivå och Eurostats regelbundna övervakning syftar till att säkerställa att uppgifterna lämnas in punktligt. Tidsfrister för överföring av uppgifter har generellt iakttagits, och trenden är mestadels stabil eller något förbättrad sedan 2021. Andra icke återkommande problem är fortsatt sällsynta. Det rör sig till exempel om isolerade störningar till följd av personalbrist eller datorhaverier. Covid-19-pandemin påverkade inte genomförandet av tidsplanen för offentliggörande.

3.4. Tillgänglighet

Statistiska data och metadata finns gratis tillgängliga på Eurostats webbplats under ämnet *Migration and asylum* (Migration och asyl)([24]). Denna statistik redovisas dessutom regelbundet i uppdaterade artiklar från *Statistics Explained*([25]) och i sammanfattande publikationer som *Key figures on Europe*([26]).

Den statistik som tas fram inom ramen för förordningen hör fortsatt till den mest använda EU-statistiken. Sedan 2021 har de tematiska avsnitten om migrations- och asylstatistik([27]) varit bland de mest populära på Eurostats webbplats, vilket visar på ett stort intresse bland användarna. Artikeln om statistik över migration och migranter([28]) är en av de mest besökta artiklarna. Eurostat har regelbundet utarbetat publikationer om asyl och reglerad migration, inklusive en populär artikel om årlig asylstatistik, som fick stor uppmärksamhet([29]). Denna statistik visas även i stor utsträckning i Eurostats sociala mediekanaler. En rad nya indikatorer för internationell

([24]) https://ec.europa.eu/eurostat/web/migration-asylum (tillgänglig på engelska, franska och tyska).

([25]) https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Migration_and_asylum (endast tillgänglig på engelska).

([26]) https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-key-figures/w/ks-ei-23-001 (tillgänglig på engelska, franska och tyska).

([27]) https://ec.europa.eu/eurostat/web/migration-asylum.

([28]) http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Migration_and_migrant_population_statistics.

([29]) https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?oldid=599145.

migration samt för asyl och reglerad migration presenterades 2023. År 2024 offentliggjordes en ny interaktiv publikation, *Migration and asylum in Europe*([30]), och en ny resultattavla för integration och inkludering av migranter (*Migrant integration and inclusion dashboard*)([31]).

3.5. Samstämmighet och jämförbarhet

Metodologiska riktlinjer och riktlinjer för sammanställning har funnits länge och förbättras regelbundet för all statistik inom ramen för förordningen. De hjälper medlemsstaterna att säkerställa jämförbarhet i överensstämmelse med EU:s lagstiftning och internationella rekommendationer.

Statistiken över internationell migration visar fortsatt hög konsekvens med den statistik som omfattas av förordning (EU) nr 1260/2013([32]). För att säkerställa jämförbarheten verifierar Eurostat huruvida de mottagna uppgifterna är konsekventa internt och över tid samt huruvida de är jämförbara mellan regioner och länder. När det gäller jämförbarheten mellan länder fastställs harmoniserade definitioner för uppgifter om migrationsströmmar i förordningen. Problem med tillämpningen av specifika definitioner för statistik om migrationsströmmar och förvärv av medborgarskap har varit bland de svåraste att lösa. Sedan 2021 års rapport har de uppgifter som överförts för statistik om internationell migration och förvärv av medborgarskap generellt i hög grad överensstämt med förordningen.

Statistiken om asyl och reglerad migration överensstämmer i allmänhet med definitionerna i förordningen. Vissa specifika problem kvarstår i några medlemsstater, men det rör sig främst om uppdelningen i underkategorier.

Angående definitionen av det allmänna befolkningsunderlaget är det enligt förordningen upp till medlemsstaterna att definiera om migranterna antingen har stadigvarande bosättning eller, om uppgift om en sådan plats saknas, lagenlig eller registrerad bosättning. Enligt förordning (EU) nr 1260/2013 måste medlemsstaterna säkerställa att befolkningsuppgifterna enligt artikel 3 i den förordningen är konsistenta med de befolkningsuppgifter som krävs enligt artikel 3.1 c i förordningen, eftersom statistiker och demografer systematiskt använder dessa befolkningsuppgifter tillsammans. Därigenom säkerställs helt konsekventa befolkningsuppgifter på nationell nivå på bekostnad av minskad jämförbarhet mellan länder. Dessutom bygger internationella migrationsströmmar på ett harmoniserat begrepp om bosättning på minst tolv månader. Dessa migrationsströmmar är därför inte alltid förenliga med förändringar vad gäller ovannämnda befolkningsuppgifter. Detta är viktigt när bredare harmonisering inom befolkningsstatistiken som helhet – inklusive folkräkning, demografi och internationell migration – behandlas på ett mer heltäckande sätt på EU-nivå (se avsnitt 4).

I de fall jämförelser är möjliga på internationell nivå finns det i allmänhet en hög grad av överensstämmelse med uppgifter som har samlats in och offentliggjorts på andra ställen av nationella och internationella organisationer. Eurostat har ett nära samarbete med EU:s asylbyrå

([30]) *Migration and asylum in Europe – 2023 edition* – Eurostat (europa.eu).

([31]) *Migrant integration and inclusion dashboard* (europa.eu).

([32]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1260/2013 om europeisk befolkningsstatistik (EUT L 330, 10.12.2013, s. 39).

och Frontex för att säkerställa samstämmighet mellan metoden och den statistik som tas fram genom tillämpningen av metoderna och de uppgifter som samlas in av dessa organ.

Eurostat bedriver även samarbete på internationell nivå för att främja statistisk samstämmighet. Det deltar i FN:s expertgrupp om statistik om flyktingar och internflyktingar([33]) och är medlem i dess styrkommitté. Eurostat bidrar till gruppens arbete genom metodologiska och skriftliga bidrag till de olika resultaten, men även genom administrativa och ekonomiska bidrag. Gruppens arbete ledde till att FN 2023 godkände de internationella rekommendationerna om statistik om statslöshet([34]). I dessa rekommendationer, tillsammans med tidigare rekommendationer om statistik över flyktingar och internflyktingar, fastställs den globala standarden för framställning av statistik om tvångsförflyttning. Enligt rekommendationerna bör till exempel uppgiftsluckor fyllas och ordentliga standarder säkerställas vad gäller statistik om barn som har tvingats på flykt, ensamkommande barn och personer med funktionsnedsättning.

Sedan 2020 har Eurostat varit medlem i den rådgivande nämnden för *International Data Alliance for Children on the Move*([35]), ett sektorsövergripande globalt initiativ som medfinansieras av EU och som syftar till att förbättra uppgifter och statistik samt stödja evidensbaserat beslutsfattande för migrerande och fördrivna barn. Eurostat bidrar till gruppens arbete med att stärka de nationella datasystemen och kapaciteten att skydda migrerande och fördrivna barn, främja och fastställa metoder för barnspecifika uppgifter och förbättra uppgifternas synlighet, tillgänglighet och användbarhet. Eurostat har sedan 2023 också varit medlem i en ny arbetsgrupp för mätning av utvandring inom FN:s ekonomiska kommission för Europa([36]).

4. PÅGÅENDE ARBETE MED ATT TILLGODOSE AKTUELLA OCH FÖRÄNDERLIGA POLITISKA BEHOV

4.1. Pilotstudier avseende ny statistik om asyl och reglerad migration

Enligt artikel 9a i förordningen ska kommissionen (Eurostat) inrätta pilotstudier. Dessa ska genomföras på frivillig basis av medlemsstaterna i syfte att testa särskilda nya uppgiftsinsamlingars eller uppdelningars genomförbarhet, inbegripet tillgången till lämpliga datakällor och lämplig framställningsteknik, den statistiska kvaliteten och jämförbarheten samt kostnaderna för de tillhörande uppgiftsinsamlingarna och de bördor som dessa medför.

År 2021 inrättade Eurostat en arbetsgrupp för pilotstudier. Fram till 2023 hade denna arbetsgrupp diskuterat och godkänt de riktlinjer och mallar som Eurostat föreslagit för relevanta insamlingar av pilotdata.

Efter två omgångar av uppgiftsinsamlingar fram till oktober 2023 har endast mellan två och nio länder lämnat in uppgifter, beroende på område och dataset, av de 31 länder som inbjudits att

([33]) https://egrisstats.org/ (endast tillgänglig på engelska).

([34]) *International Recommendations on Statelessness Statistics (IROSS)* (egrisstats.org) (endast tillgängliga på engelska).

([35]) *International Data Alliance for Children on the Move (IDAC)* – UNICEF Data.

([36]) https://unece.org/sites/default/files/2023-11/08_TF%20on%20measuring%20emigration_ToR_approved.pdf.

göra detta (27 medlemsstater och fyra Eftaländer). Deltagandet har därför hittills varit mycket lågt och inte tillräckligt för att säkerställa att dessa pilotstudier är representativa på EU-nivå, vilket krävs enligt artikel 9a för alla lagstiftningsåtgärder.

Till följd av detta föreslog Eurostat en form av prioritering som syftar till att öka deltagandet genom att fokusera på de mest lovande dataseten i fråga om genomförbarhet och politisk relevans. Enligt detta justerade förhållningssätt inledde Eurostat en ny omgång insamlingar av pilotdata i april 2024, med sista datum för överföring den 31 augusti 2024. Om en pilotstudie är representativ kommer genomförbarheten av potentiella regelbundna uppgiftsinsamlingar att bedömas.

4.2. Utvärdering av den nuvarande statistiska ramen bland annat avseende internationell migration

Under 2021 gjorde kommissionen en omfattande utvärdering av den nuvarande ramen för europeisk statistik om befolkning och bostäder([37]). Utvärderingen omfattade statistik om internationell migration inom ramen för artikel 3 i förordningen och all statistik inom ramen för förordningarna (EG) nr 763/2008([38]) och (EU) nr 1260/2013. Den var betydligt mer omfattande än den regelbundna övervakning som beskrivs i avsnitt 3 eftersom synpunkter samlades in från alla relevanta intressentgrupper under ett systematiskt samråd med berörda parter([39]). Målet var att bedöma om de ursprungliga målen i den nuvarande ramen hade uppnåtts och identifiera väsentliga brister.

Utvärderingen visade att betydande övergripande förbättringar hade gjorts tack vare den nuvarande ramen, i förhållande till statistiksamfundets ursprungliga problem och behov innan ramen trädde i kraft. Framför allt har den nuvarande ramen avsevärt ökat EU:s mervärde genom att förbättra – för de dataset som blev obligatoriska – flera statistiska kvalitetsdimensioner på EU-nivå, inklusive fullständighet, konsekvens och aktualitet. Den nuvarande lagstiftningen har dessutom hjälpt till att tillgodose alla relevanta behov för beslutsfattande och institutioner på EU-nivå som var kända när den utarbetades (2005–2013). Detta har förbättrat statistikframställningens ändamålsenlighet, effektivitet och samstämmighet jämfört med den tidigare situationen, då det enbart förekom frivillig uppgiftsinsamling, och dessa förbättringar bekräftades av samrådet med berörda parter. Utvärderingen visade dock också på fyra betydande brister i den nuvarande ramen.

Brist 1: Samstämmighet, jämförbarhet, fullständighet

I förordningen fastställs gemensamma definitioner för viktiga statistiska begrepp, men det finns fortfarande flexibilitet i definitionen av befolkning. Medlemsstaterna tillämpar för närvarande tre olika begrepp (stadigvarande bosättning, registrerad bosättning och lagenlig bosättning) som tillåts enligt förordningen, ibland med olika begrepp för olika dataset (se avsnitt 3.5). Detta centrala problem har orsakat bristande jämförbarhet och samstämmighet i uppgifterna från olika

([37]) SWD(2023) 13.

([38]) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 763/2008 om folk- och bostadsräkningar (Text av betydelse för EES) (EUT L 218, 13.8.2008, s. 14).

([39]) SWD(2023) 15.

medlemsstater, vilket har minskat EU:s mervärde. Statistik som fortfarande är frivillig är dessutom ofta ofullständig på EU-nivå på grund av att uppgifter saknas från några få medlemsstater. Därigenom minskas den övergripande kostnadseffektiviteten avsevärt, eftersom de flesta medlemsstater spenderar resurser på att framställa statistiken utan att en fullständig EU-bild uppnås.

Brist 2: Aktualitet och frekvens

Artikel 3 i förordningen omfattar endast årlig statistik om internationell migration, och dataset ska tillhandahållas inom tolv månader från referensperiodens slut. Den övergripande aktualiteten har förbättrats genom förordningen jämfört med tidigare, då uppgiftsinsamlingarna var helt frivilliga. Dessa förbättringar beror främst på att man fått bukt med de omfattande förseningar som har förekommit i några få medlemsstater. Trots detta ligger aktualiteten dock fortfarande under användarnas förväntningar. De uppgifter som tillhandahålls inom ramen för förordningen är i de flesta medlemsstater mindre aktuella än liknande uppgifter i nationella publikationer. Enligt förordningen kan de rättsliga tidsfristerna och periodiciteterna för statistik inte förbättras, t.ex. för att täcka statistik om internationell migration för tidsperioder kortare än ett år. Det skulle därför behövas ett annat ordinarie lagstiftningsförfarande för att förbättra tidsfristerna eller periodiciteterna, i likhet med 2020 års ändring som innebar att kvartalsstatistik om återvändande infördes i artikel 7.

Brist 3: Uppgifter om samhällsrelevanta ämnen och grupper

Förordningen är inriktad på databehov för politiska prioriteringar vid den tidpunkt då den utarbetades. Med tiden har prioriteringarna ändrats och den tillgängliga statistiken om internationell migration omfattar inte längre de politiskt relevanta egenskaperna och ämnena i tillräcklig utsträckning. De brister som bekräftades vid samrådet med berörda parter rör invandrarnas egenskaper. Det saknas även geografisk detaljnivå, inklusive uppgifter om migrationsströmmar på regional nivå.

Brist 4: Brist på flexibilitet i den rättsliga ramen

Mot bakgrund av ovannämnda svagheter saknar den befintliga lagstiftningen flexibilitet att anpassa sig till nya och framväxande statistikbehov. Nya datakällor i medlemsstaterna och på EU-nivå (särskilt administrativa uppgifter, inbegripet interoperabilitetssystem och uppgifter som innehas av privata aktörer) erbjuder potentiella förbättringar i fråga om kostnader och aktualitet, men den nuvarande lagstiftningen tillåter inte en sådan utveckling. Den rättsliga ramen har därmed inte kunnat anpassas till några politiskt relevanta förändringar sedan den antogs och har därför snabbt förlorat sin relevans.

4.3. Modernisering av statistiken om internationell migration som en del av omorganiseringen av europeisk befolkningsstatistik

I utvärderingen identifierades flera lagstiftningsmässiga orsaker till de väsentliga brister som beskrivs i avsnitt 4.2, med administrativa redundanser vad gäller efterlevnad, verkställighet och övervakning eftersom den nuvarande lagstiftningen är uppdelad i tre olika rättsakter. På grundval av en efterföljande konsekvensbedömning([40]) föreslog kommissionen därför en ny ramförordning

([40]) SWD(2023) 11.

om europeisk statistik om befolkning och bostäder som tar itu med de lagstiftningsmässiga orsakerna till ovannämnda brister och syftar till att konsolidera de separata rättsakterna till en enda förordning([41]).

Förslaget innefattar ambitiösa åtgärder för att stärka den allmänna konsekvensen och kopplingarna mellan all EU:s socialstatistik som grundas på personer och hushåll, inbegripet inom ramen för förordning (EU) 2019/1700([42]). Genom förslaget stöds genomförandet av en harmoniserad definition av befolkning på grundval av sunda statistiska skattningsbegrepp, samtidigt som tillgång ges till tillgängliga datakällor som kommer att förbättra produktionsprocesserna och den allmänna kvaliteten på socialstatistiken. I och med förslaget anpassas även statistiken om befolkning och internationell migration mer till statistiken om asyl och reglerad migration enligt artiklarna 4–7 i förordningen([43]). Vid tidpunkten för denna rapport pågick det ordinarie lagstiftningsförfarandet om förslaget([44]).

5. SLUTSATSER OCH NÄSTA STEG

Tack vare de fortsatta gemensamma insatserna inom det europeiska statistiksystemet([45]) har genomförandet av förordningen varit lyckat. Detta innebär att övergripande europeisk statistik av hög kvalitet om migration och internationellt skydd, som är nödvändig för EU:s institutioner och beslutsfattare på alla nivåer, offentliggörs regelbundet. Efterlevnaden av lagstiftningen samt statistikens kvalitet övervakas regelbundet, och precis som i den föregående rapporten från 2021 förekommer inga större efterlevnadsproblem.

I en utvärdering av den nuvarande ramen för befolkningsstatistik identifierades emellertid fyra väsentliga brister, närmare bestämt en bristande harmonisering av definitionen av befolkning, otillräcklig aktualitet och frekvens avseende statistiken, en bristande detaljnivå i fråga om relevanta grupper och ämnen samt en bristande flexibilitet vad gäller anpassning till föränderliga behov eller nya datakällor. Kommissionen har därför föreslagit en enda ny ramförordning om europeisk befolkningsstatistik som skulle konsolidera den rättsliga ramen och åtgärda dessa brister.

Följande åtgärder vidtas:

([41]) COM(2023) 31.

([42]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1700 om fastställande av en gemensam ram för europeisk statistik om personer och hushåll, som grundas på uppgifter på individnivå som samlas in genom urvalsundersökningar (EUT L 261I, 14.10.2019, s. 1).

([43]) För att säkerställa konsekvens syftar förslaget till att inkludera alla statistiska ämnen som rör den stadigvarande bosatta befolkningen (inklusive antal migranter, internationella migrationsströmmar och förvärv av medborgarskap som för närvarande omfattas av artikel 3 i förordningen) i den nya ramen. Däremot skulle statistik om administrativa och rättsliga förfaranden i samband med asyl och reglerad migration finnas kvar i förordningen.

([44]) Förfarande 2023/0008/COD.

([45]) https://ec.europa.eu/eurostat/web/european-statistical-system?language=sv.

1. Färdigställa 2020 års översyn genom att avsluta undantagsperioden, slutföra de pilotstudier som krävs enligt artikel 9a i förordningen och utvärdera resultaten i samarbete med medlemsstaterna mot bakgrund av potentiell ny obligatorisk statistik enligt artiklarna 4–7.

2. Fortsätta det ordinarie lagstiftningsförfarandet (fotnot 44) om en ny integrerad rättslig ram för europeisk befolkningsstatistik som skulle omfatta och utvidga statistiken om migrationsströmmar, antal migranter och förvärv av medborgarskap enligt artikel 3.